USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobců: **a) K. Y.**, **b) A. Y.**, zastoupeni Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 6. 2017, č. j. OAM-459/ZA-ZA15-R2-2015 a č. j. OAM-429/ZA-ZA02-ZA15-R2-2015, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 5. 10. 2017, č. j. 45 Az 15/2017 - 40,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Průběh řízení

[1] Žalobkyně a) požádala dne 15. 5. 2015 o udělení mezinárodní ochrany a žalobce b) dne 6. 5. 2015 v přijímacím středisku Zastávka. Již po projevení úmyslu požádat v ČR o udělení mezinárodní ochrany 27. 4. 2015 vyšlo najevo, že žalobce přicestoval na schengenské vízum typu C (č. 004036333, platné od 22. 12. 2010 do 17. 1. 2011) nejprve do Francie, pak do České republiky, odkud se 5. 1. 2011 vrátil zpět do Francie. Následně v roce 2012 za ním přiletěla manželka (žalobkyně) a oba požádali ve Francii o udělení mezinárodní ochrany, tato jim udělena nebyla. V říjnu roku 2013 proto přicestovali do České republiky za svými dětmi a ostatními příbuznými, avšak nedisponovali již žádným pobytovým oprávněním či platným vízem, na základě kterého by mohli na území České republiky legálně pobývat, správní orgán proto zahájil řízení o správním vyhoštění (rozhodnutí ve věci správního vyhoštění byla Nejvyšším správním soudem předmětem řízení pod sp. zn. 3 Azs 138/2016 a sp. zn. 3 Azs 139/2016).

[2] V mezidobí dne 30. 6. 2015 žalovaný zastavil řízení o žádostech žalobců z důvodu nepřípustnosti žádosti podle § 10a písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v rozhodném znění (dále jen „zákon o azylu“), a určil, že státem příslušným k posouzení žádosti je Francouzská republika. Tato rozhodnutí žalobci napadli žalobami a Krajský soud v Praze

je rozsudkem ze dne 4. 1. 2017, č. j. 49 Az 84/2015 – 38, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Rozhodnutími ze dne 13. 6. 2017, č. j. OAM-459/ZA-ZA15-R2-2015 a č. j. OAM-429/ZA-ZA02-ZA15-R2-2015 (dále jen „napadená rozhodnutí“), žalovaný podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil řízení o žádostech žalobců o udělení mezinárodní ochrany z důvodu jejich nepřípustnosti ve smyslu § 10a písm. b) zákona o azylu a určil, že státem příslušným k posouzení žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „dublinské nařízení“), je Francouzská republika (žalobci požádali o mezinárodní ochranu již v roce 2012 v této zemi, Francie dne 24. 5. 2015 uznala svou příslušnost k posouzení jejich žádosti o mezinárodní ochranu).

[4] Posledně uvedená rozhodnutí žalovaného napadli žalobci znovu u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), který jejich žaloby zamítl rozsudkem ze dne 5. 10. 2017, č. j. 45 Az 15/2017 – 40 (dále jen „napadený rozsudek“). Po podrobném shrnutí skutečností vyplývajících ze spisového materiálu soud shledal žaloby nedůvodné. K námitkám žalobců uvedl, že žalovaný v obou rozhodnutích postupně vypořádal jednotlivá kritéria pro určení příslušného členského státu podle ustanovení dublinského nařízení a u každého z nich zdůvodnil, proč je podle přesvědčení žalovaného nelze na žalobce aplikovat a naopak z jakého důvodu je na místě aplikovat čl. 3 a nikoli čl. 17 dublinského nařízení. Co se týče neexistence systémových nedostatků ve Francii, žalovaný konkrétně uvedl, proč nemá důvod domnívat se, že by francouzský azylový systém takové nedostatky vykazoval a odkázal na výroční zprávu francouzského Úřadu pro ochranu uprchlíků a osob bez státní příslušnosti z roku 2016, jež je součástí správního spisu. Napadená rozhodnutí tudíž nejsou nepřezkoumatelná.

[5] K námitce žalobců, že zastavením řízení jim žalovaný upřel právo na meritorní rozhodnutí a na případný soudní přezkum takového rozhodnutí, krajský soud konstatoval, že žalobci žádné právo na meritorní rozhodnutí o podané žádosti o mezinárodní ochranu v České republice nemají. Měli sice právo podat žádost o mezinárodní ochranu v České republice, ale žalovaný neměl povinnost dovést řízení o jejich žádostech k meritornímu rozhodnutí, nýbrž měl v první řadě povinnost posoudit, který členský stát je k posouzení žádostí příslušný na základě kritérií dublinského nařízení, což také učinil a dospěl k závěru, že příslušná k meritornímu posouzení je Francie. Nezbylo mu proto, než řízení o žádostech zastavit. Z napadených rozhodnutí neplyne, že o žádostech žalobců o udělení mezinárodní ochrany nebude meritorně rozhodnuto a že se žalobci nebudou moci domáhat soudní ochrany, nýbrž pouze to, že k dalšímu řízení v této věci je příslušná Francouzská republika.

[6] S ohledem na uvedené nemohl žalovaný porušit zásadu nenavracení (*non-refoulement*), neboť nerozhodoval meritorně, a neměl tudíž povinnost zabývat se otázkou, zda žalobcům v důsledku neudělení mezinárodní ochrany nehrozí vydání do státu, v němž by jim hrozilo mučení nebo nelidské či ponižující zacházení. To bude otázkou až meritorního rozhodnutí o žádostech žalobců ve Francii.

[7] Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku nedostatečného odůvodnění ohledně možnosti přesunu žalobců do Francouzské republiky z hlediska čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení. Soud zjistil, že žalovaný se otázkou, zda ve Francii nepanují systémové nedostatky azylového řízení, v napadených rozhodnutích zabýval, přičemž vycházel z výroční zprávy francouzského Úřadu pro ochranu uprchlíků a osob bez státní příslušnosti za rok 2016 (Office français de protection des réfugiés et apatrides, Rapport d'activité, 2016). Soud rozebral obsah této zprávy a dospěl k závěru, že nic nesvědčí o tom, že by žádosti alžírských žadatelů byly posuzovány nedostatečně, ani o tom, že by se řízení neúměrně protahovalo. Pokud žalobci pouze obecně uvedli, že situace ve Francii je srovnatelná se situací v Maďarsku a země je zavalena přílivem uprchlíků, jejichž žádosti nestíhá vyřizovat, toto své tvrzení však vůbec nijak nedoložili a ani z jejich vlastních zkušeností nic takového nevyplynulo, neboť žalobce b) při pohovoru dne 23. 3. 2017 na dotaz svého zástupce výslovně uvedl, že správní orgán ve Francii (kde dříve podal žádost o mezinárodní ochranu) se k němu choval standardně a žalobce s ním neměl problém. Podle krajského soudu se žalovaný možnými systémovými nedostatky francouzského azylového systému zabýval a jeho závěry jsou podloženy obsahem správního spisu. Žalobci neuvedli ani ve správním řízení, ani v podané žalobě jedinou skutečnost, která by fungování francouzského azylového systému zpochybnila.

[8] Konečně nepřisvědčil krajský soud ani námitce, podle které žalovaný nezdůvodnil, proč v dané věci nevyužil svého diskrečního oprávnění podle čl. 17 dublinského nařízení. Toto oprávnění je možné užít jen v případech, kdy je příslušnost ve smyslu čl. 3 odst. 1 dublinského nařízení určena na základě kritérií obsažených v kapitole III nařízení (čl. 7 až 15). Pokud je příslušnost určena na základě „zbytkového" kritéria obsaženého v čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení (jak tomu bylo v napadených rozhodnutích), nelze diskrečního oprávnění vůbec využít, což opakovaně vyslovil i Nejvyšší správní soud (rozsudky ze dne 9. 7. 2015, č. j. 3 Azs 15/2015 - 50, a ze dne 18. 5. 2016, č. j. 6 Azs 67/2016 – 34). Žalovaný by tedy nepochybil, jestliže by se otázkou aplikace čl. 17 dublinského nařízení vůbec nezabýval. Přesto v napadených rozhodnutích odůvodnil, proč tohoto oprávnění nevyužil. Na to, aby byla žádost o mezinárodní ochranu posouzena na základě aplikace čl. 17 dublinského nařízení, není právní nárok a krajský soud neshledal, že by uvážení žalovaného v tomto rozsahu vybočilo z mezí zákona či bylo výsledkem libovůle.

II. Kasační stížnost a další podání

[9] Žalobci (dále „stěžovatelé") napadli rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.").

[10] Stěžovatelé namítají, že žalovaný porušil § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"), neboť neumožnil stěžovatelům seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Krajský soud se s touto námitkou nevypořádal.

[11] Žalovaný porušil při zjišťování skutkového stavu § 3 správního řádu, když o žádosti stěžovatelů meritorně nerozhodl a připravil je o možnost bránit se u soudu proti jejímu

věcnému posouzení. Rozhodl rovněž v rozporu s § 2 odst. 3 a 4, neboť nepřihlédl ke specifickým okolnostem případu, které stěžovatelé namítali již ve správním řízení. I přes možnost posouzení žádostí o mezinárodní ochranu v Itálii (pozn. Nejvyššího správního soudu: Jedná se o zjevný omyl v kasační stížnosti, neboť v případě stěžovatelů byly shledány podmínky pro posouzení žádostí ve Francii) existují důvody, které dávají pravomoc pro posouzení žádostí stěžovatelů v České republice. Žalovaný proto porušil čl. 17 dublinského nařízení. Stát (resp. rozhodující správní orgán) je na základě něj povinen zdůvodnit, proč azylové řízení nebylo provedeno na jeho území. Žalovaný se v napadených rozhodnutích touto alternativou nezabýval a v rozhodnutích chybí úvaha, proč nevyužil oprávnění dle čl. 17 dublinského nařízení.

[12] Stěžovatelé dále považují za nedostatečné posouzení žalovaného o možnosti jejich přesunu do Francie, když nemají ve Francii žádné zázemí a museli by setrvat v zařízení pro žadatele o azyl. Odkazují na rozsudek krajského soudu ze dne 29. 9. 2015, č. j. 49 Az 90/2015 – 29, který se zabýval systematickými nedostatky azylového řízení v Maďarsku a možností přemístění žadatele o mezinárodní ochranu do Maďarska za účelem posouzení jeho žádosti. Z tohoto rozsudku dovozují, že byť je Francie obecně považována za bezpečnou zemi, samo toto konstatování je nedostatečné a mohl by být učiněn závěr, že žádost nebude posouzena skutečně nestranně a žadateli hrozí nebezpečí. Domnívají se, že jim nemůže být odepřeno meritorní rozhodnutí o jejich žádostech. Kromě toho měl žalovaný posoudit jejich osobní situaci na základě zásady *non-refoulement*.

III. Posouzení kasační stížnosti

[13] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namístě kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění svého usnesení připojuje.

[14] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; k tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu. Například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, Nejvyšší správní soud uvedl: „*O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude*

docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.“

[15] Stěžovatelé k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti nic neuvedli. Nejvyšší správní soud sám neshledal, že by ve smyslu shora citovaných východisek kasační stížnost jakkoliv přesahovala jejich vlastní zájmy či by zde existoval jiný důvod přijatelnosti.

[16] Nejvyšší správní soud na úvod připomíná, že jak plyne z jeho setrvalé judikatury (viz např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70), řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozsudku soudu. Je proto odpovědností stěžovatele, aby v kasační stížnosti specifikoval skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 – 54, či ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 – 42).

[17] Stěžovatelé v kasační stížnosti nikterak nepolemizují s odůvodněním rozsudku krajského soudu, které velmi precizně, logicky a přesvědčivě reaguje na jejich žaloby, ale pouze opakují některé žalobní námitky a stejným způsobem vytýkají žalovanému údajná pochybení, která krajský soud v postupu a rozhodnutích žalovaného neshledal. Pokud stěžovatelé opakovaně tvrdí, že žalovaný nezjistil dostatečně skutkový stav věci a neodůvodnil své rozhodnutí ohledně nevyužití diskrečního oprávnění dle čl. 17 dublinského nařízení, nezbývá Nejvyššímu správnímu soudu než odkázat na odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu, jak je shrnuto zejména v bodech [4] a [8] tohoto rozsudku. Žalovaný do napadeného rozhodnutí vtělil úvahu o důvodech nevyužití diskrečního oprávnění, a námitka stěžovatelů je tudíž zcela nepřípadná. Nadto stěžovatelé vůbec nezpochybňují závěry krajského soudu o nemožnosti využít diskrečního oprávnění, je-li příslušnost státu určena na základě „zbytkového“ kritéria obsaženého v čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení, jak již judikoval i Nejvyššího správního soudu (zejména rozsudek ze dne 18. 5. 2016, č. j. 6 Azs 67/2016 – 34). Stejně tak stěžovatelé nepolemizují s názorem, že nemají právo na meritorní posouzení svých žádostí v České republice, neboť ty budou posouzeny orgány státu příslušného na základě kritérií dle dublinského nařízení. Takovým státem je v daném případě Francie, neboť stěžovatelé zde podali žádost o mezinárodní ochranu již v roce 2012.

[18] Byť stěžovatelé namítají, že žalovaný nezohlednil specifika daného případu a nezjistil dostatečně skutkový stav, a to jak ve vztahu k aplikaci čl. 17 dublinského nařízení, tak ve vztahu k údajným systémovým nedostatkům azylového řízení ve Francii, ani v žalobě, ani v kasační stížnosti neuvedli, jaké skutečnosti žalovaný nezohlednil a v čem je skutkový stav zjištěn nedostatečně. Omezují se pouze na obecné proklamace o pochybeních žalovaného, která však ze správního spisu ani z napadených rozhodnutí neplynou. Krajský soud dostatečně podrobně rozebral, jak žalovaný zohlednil skutečnosti

zjištěné ve správním řízení a z jakých podkladů vycházel. Zároveň vysvětlil, na jakých podkladech žalovaný postavil své závěry o neexistenci systémových nedostatků ve Francii, a proč je považuje za dostatečně podložené a odůvodněné. Ani proti tomuto závěru stěžovatelé nenamítají nic konkrétního. Jen obecně uvádějí, že nepostačuje pouze konstatování o neexistenci systémových nedostatků a tvrdí, že i ve vztahu k Francii by mohl být učiněn závěr, že žádost nebude posouzena skutečně nestranně a žadateli hrozí nebezpečí, ačkoli v daném případě nic pro takový závěr nesvědčí. S ohledem na absenci konkrétní argumentace stěžovatelů proti napadenému rozsudku Nejvyšší správní soud opět odkazuje na vypořádání věci krajským soudem (body 29 až 32 napadeného rozsudku).

[19] Stejně tak Nejvyšší správní soud plně sdílí názor krajského soudu, že žalovaný nemohl porušit zásadu *non-refoulement*. Jestliže žalovaný neposuzoval meritorně žádosti stěžovatelů, nemohl se zabývat důsledky případného neudělení mezinárodní ochrany. Stěžovatelé ani proti tomuto závěru konkrétně nebrojí, proto lze odkázat na podrobnější argumentaci krajského soudu (bod 28 napadeného rozsudku).

[20] Tvrdí-li stěžovatelé, že se krajský soud nevypořádal s námitkou porušení § 36 odst. 3 správního řádu, pak Nejvyšší správní soud upozorňuje, že takto koncipovaná námitka v žalobě nebyla uplatněna. I přesto však v rámci uplatněných žalobních bodů krajský soud věnoval pozornost i tomu, zda stěžovatelé byli seznámeni s podklady pro vydání rozhodnutí (viz body 13, 29 a 32 napadeného rozsudku). Tato námitka je proto zcela nepřípadná. Lze toliko doplnit, že námitka porušení § 36 odst. 3 správního řádu byla žalobci vznesena v první žalobě podané proti rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 6. 2015 (viz bod [2] shora), byla uznána důvodnou a vedla ke zrušení původních rozhodnutí žalovaného. V dalším řízení žalovaný vadu řízení odstranil (protokoly o seznámení s podklady pro rozhodnutí ze dne 4. 5. 2017).

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[21] Nejvyšší správní soud uzavírá, že žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, pročež kasační stížnost odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[22] Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. března 2018

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu